SVENSK MUSIKTIDNING

NORDISKT MUSIKBLAD.

N:r 17. | Redaktör och utgifvare: FRANS J. HUSS. Telefon: Brunkeberg 14 97. | Stockholm den 15 november 1905. | Expedition: Kammakaregatan 6. Pris: Helår 5 kr. Lösnummer 25 öre. Annonspris 20 öre pr petitrad. | 26:e Årg.

Carl Lejdström.

Redan i slutet af förra månaden tillkännagafs att vår från utlandet hemkomne landsman Carl Lejdström, skulle börja ett gästspel på vår opera. Hans uppträdande som Wolfram i »Tannhäuser» var redan annonseradt men en iråkad heshet lade hinder i vägen derför, och gästspelet blef sålunda uppskjutet. Detsamma skulle, såsom ämnadt var utom Wolfram omfatta Wotan i »Valkyrian», Sachs i »Mästersångarne» och Holländaren, möjligen äfven Telramund i »Lohengrin» och Vandraren i »Siegfried». Innan slutet af denna månad torde herr Lejdström emellertid kunna börja sitt återuppträdande på vår operascen, der han ej på fyra år sjungit. I åtta år tillhörde han densamma och blef för sin vokala och dramatiska förmåga alltmera värderad, hvarom ock operapublikens höggradiga bifall bar vittne.

Vid slutet af vårterminen 1902 erfor man att herr Lejdström icke förnyat sitt kontrakt med kgl. teatern utan tänkt begifva sig till Tyskland i och för sångstudier och eventuelt engagement i Dresden. Emellertid förspordes det i maj följande året att hr Lejdström befann sig i Bayreuth, der han profsjungit för fru Cosima Wagner och prof. Julius Kniese, sedan ett decennium anställd som körmästare vid Festspels-teatern. Han uppträdde der ock på en konsert, som gafs af stadens musikförening, då han med en del af Wolframs parti vann mycket erkännande. Han utförde detta, sades det, »lika känsligt som säkert med välgörande lugn och sällsynt klangskönhet.» Senare på året sjöng han der på musikföreningens jubileums-konsert Hans Sachs' stora tal i sista akten af »Mästersångarne» och en scen ur Sigfried Wagners opera »Herzog Wildfang» och det blef nu afgjordt att han sommaren derpå skulle sjunga vid festspelen därstädes *Klingsors* parti i »Parsifal».

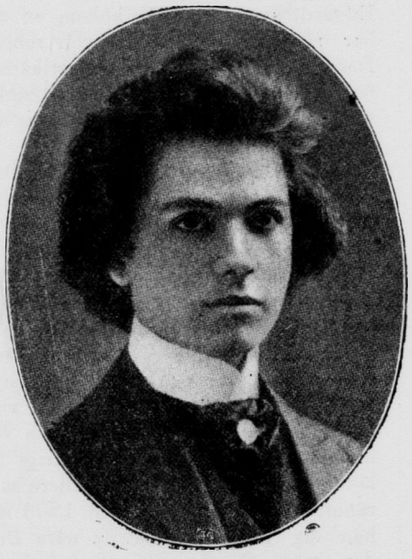

Jan Kubelik.

Carl Lejdström.

I mars 1904 finna vi herr Lejdström uppträda som solist på en af de stora folkkonserterna i Nürnberg och i juli samma år var han ganska riktigt fästad vid Wagnerteatern i Bayreuth, der han »öfverraskande verkningsfullt med sin kraftiga stämma» sjöng Klingsor. År 1905 gjorde hr Lejdström ett längre sommarbesök i hemlandet och reste sedan i augusti ut till Frankfurt att tillträde ett engagement därstädes. Vid Bayreuth-festspelen i sommar utförde han ånyo Klingsors parti derstädes vid sidan af en annan svensk sångartist, fru Ellen Gulbranson. Johannes Elmblad var den tredje i det svenska Bayreuth-triumviratet. Sångaren är för närvarande icke fästad vid någon bestämd scen och tyckes som så ha bäst. I slutet af sommaren återkom han till fädernestaden Stockholm, närmast med anledning att få närvara vid sina föräldrars guldbröllops-högtid.

En resumé af herr Lejdströms konstnärliga verksamhet vid Stockholms-operan må meddelas i följande biografiska notiser.

Carl Victor Lejdström är född i Stockholm d. 25 oktober 1872, yngre broder till n. v. sångläraren vid Musikal. akademien, dir. Oscar Lejdström, som äfven utbildat hosom i sångkonsten. Efter att ha genomgått Reallärоverket

äfvensom Frans Schartaus Handelsinstitut egnade han sig åt konsten på allvar och hade operascenen till mål, hvarför han ock i två år tog undervisning i plastik af en så god lärare som Anders Willman. Innan han trädde fram på scenen fick man tillfälle att i konsertsalen göra bekanskap med den unge sångarens vackra, fylliga och rätt omfångsrika, dock ännu litet tunga röst.

Sin första debut på operan gjorde herr Lejdström med framgång d. 14 febr. 1894 såsom *Max* i »Alphyddan», hans nästa debutrol blef under april *Escamillo* i »Carmen», där sångarens för scenen fördelaktiga figur och apparition gjorde sig än mera gällande. Härefter följde samma år engagement. Bland öfriga sedan af honom utförda partier kunna vi nämna *Lothario* i »Mignon», *Diego* i »Estrella di Soria», *Bazil* i »Barberaren», *Silvio* i »Pajazzo», *Härroparen* i »Lohengrin», *Alfonso* i »Leonora», *Lescaut* i »Manon», *Richard* i »Vårdrottningen», *Belcor* i »Kärleksdrycken», *Frederic* i »Lakmé», *Bustamente* i Navarresiskan», *Valdemar* i »Valdemarsskatten», titelrollen i »*Mefistofeles*», *Papageno* i »Trollflöjten», *Mazetto* och *Leporello* i »Don Juan», *Almaviva* och *Figaro* i »Figaros bröllop», och under de sista åren, 1901: *Mercutio* i »Romeo och Julia», *Nevers* i »Hugenotterna», *Donner* i »Rhenguldet», *Marcel* i »Bohème», hertig *Robert* i »Jolantha»; 1902: *Holländaren* i »Den flygande Holländaren», *Junker Kurt* i Halléns »Valborgsmässa», *Hans Sachs* i »Mästersångarne» och *Wolfram* i »Tannhäuser». Särskildt som Hans Sachs gaf hr Lejdström en framställning af stort konstnärligt värde. Hans här förut vunna framgångar och fortsättning af dessa i Tyskland, med dess stora fordringar på en operaartist, gifva oss skäl att med stort intresse motse hans nu tillämnade gästspel här, hvilket vi hoppas skall blifva en verklighet.

Jan Kubelik.

Ännu en främmande violinvirtuos kommer att i denna månad konsertera här, en af nutidens mest renommerade och som för första gången låter höra sig i vårt land — böhmaren Jan Kubelik, hvars porträtt vi med anledning deraf intagit i dagens nummer.

För vår musikpublik vilja vi nu ock presentera konstnären med några biografiska meddelanden.

Jan Kubelik är son af en handelsträdgårdsmästare och född d. 5 juli 1880 i Michle vid Prag. Fadern upptäckte tidigt hans musikaliska anlag och lät honom redan vid fem års ålder undervisas i violinspelning. Endast åtta år gammal spelade han på en offentlig konsert i Prag med stor framgång stycken af Alard, Wieniawski och Vieuxtemps. Han togs sedan in som elev i Pragkonservatoriet, som han med utmärkelse lemnade 1898. Samma år drabbades han af sorgen att förlora sin far och hade nu att arbeta för sin mors och en yngre broders uppehälle. Med sin Mittelwalder-violin begaf han sig först till Wien, der han genast väckte uppmärksamhet med sitt spel på ett par konserter. En kritiker, hofrådet Wörz, yttrade om honom: »Gif den unge mannen en violin i handen och han skall eröfra hela världen.» Då erhöll Kubelik af en Wien-fabrikant till skänks en Guarnerius-violin. Med en framgångsrik turné genom Böhmen i början af säsongen 1899 började hans triumfer. Han lät sedan höra sig i Ungern, Österrike, Rumänien, Italien, Frankrike och England, öfverallt väckande förvåning, särskildt för sin högt uppdrifna teknik. I London väckte han 1901 särskildt stor beundran och fick spela på ett par soaréer hos kung Edvard, som förlänade honom en dyrbar ring med diamanter och rubiner. Der fick han ock af en rik amerikanska, fru Palmer, mottaga en Stradivariusviolin, som lär af henne ha betalts med 50000 francs.

År 1902 gjorde han stor lycka i Amerika under en turné genom Förenta staterna. Han hemförde derifrån en skörd af 580000 francs och fem stora kistor med presenter, som han erhållit af sina beundrare. Samma år blef han hedersledamot af Filharmoniska sällskapet i London, som tilldelade honom dess högsta utmärkelse: Beethovenmedaljen, af hvilken förut bland violinister endast Joachim och Ysaye voro innehafvare. Ordnar ha föröfrigt förlänats honom af påfven och flere suveräner. Efter sitt giftermål 1903 slog han sig ned i Loschwitz nära Dresden, men företog samma år en stor turné, då han äfven besökte Ryssland der han blef mycket firad och väl emottagen på hofvet. Kubelik säges för öfrigt icke allenast genom sin konst vinna sympatier utan äfven genom sin älskvärda och blygsamma personlighet. Ur hans bruna ögon talar ett godt hjärta, heter det, och han eger stort sinne för välgörenhet. Då han under sin första Amerikaturné på tre konserter inhöstat 4620 dollars, skänkte han deraf 2000 till Filharmoniska sällskapet i Prag.

Det skall bli intressant att göra denne mycket omtalade konstnärs bekantskap och erfara af hans uppträdande här om uppgifterna beträffande hans stora konstnärsskap skola besannas, hvilka vi ur tyska musiktidningar inhemtat.

Berlioz i England.

Berlioz har upprepade gånger besökt England och alltid blifvit mottagen särdeles välvilligt, ofta till och med entusiastiskt. England uppskattade honom nästan lika högt som Mendelssohn, huru totalt olika konstriktning dessa båda representerade.

Berlioz' första gemenskap med de brittiska öarna finna vi i hans giftermål med en irländska. Hans hjärtas utvalda, miss Harriet Constance Smithson, var en särdeles i Shakespear-roller framstående skådespelerska; kort före sin 30:de födelsedag (11 dec. 1833) hade Berlioz hemfört som sin maka, den tre år äldre konstnärinnan. Såsom handlingarne i brittiska konsulatet i Paris utvisa, befann sig bland bröllopsvittnena äfven Franz Liszt, som då var Parisersalongernas förgudade älskling.

Det förgick emellertid lång tid innan Berlioz satte sin fot på öriket. Först d. 6 nov. 1847 se vi honom inträffa i London. der han af konsertagenten Jullien, förut i Paris, blef engagerad att leda en eftersäsong af operaföreställningar på Drurylane-teatern. Som honorar var han tillförsäkrad en summa af 400 Pd. sterling för tre månaders verksamhet, och en ytterligare inkomst af 800 Pd. sterl. hade han utsikt att bekomma, ifall han skref en ny opera. 70 föreställningar voro som vidare vilkor utsatta. Den sista »uppgörelsen» blef ej perfekt, likasom så mycket som Jullien hade »uppgjort». Men denna helt nya ställning försatte vår sangviniker i den gladaste stämning, så som man kan se af ett hans bref af 10 nov. till en vän i Petersburg. Det heter deri: »Du har ingen idé om hur jag hade det i det infernaliska Paris, som inbillar sig vara konstens centrum.» Jag är glad att jag är derifrån. Här lefver jag i ett så oberoende läge, att jag aldrig kunnat hoppas något sådant . . . Direktören för operan är färdig att offra allt för mig och är beredd att för nästa år lägga vantarna på mig . . . Kör och orkester äro praktfulla. Jullien är en intelligent och courageus man, som känner London och dess publik bättre än någon annan. Han har redan förvärfvat sig en förmögenhet och satt sig i hufvudet att äfven göra mig till en rik man . . .»

I ett senare bref meddelar han, full af fröjd, att hans »Aufforderung zum Tanze» — den superba orkestern, som endast saknade en viss presicion hos blåsarne, hade spelat den på en »promenadkonsert» — begärdes da capo. Åt denna allmänna tillfredsställelse ger en kritiker i »Musical World» uttryck d. 11 dec 1847. Han skildrar Berlioz vid utförandet af »Leonora»-uvertyren såsom alldeles försänkt i Beethovens partitur och fortsätter: »Den nye dirigenten, mr Hector Berlioz, har i måndags afton här fastställt sitt rykte såsom en af de förnämsta chefs d'orchestre i nutiden. Hans så utomordentligt verkningsfulla, konstnärliga sätt att beherska massorna förtjenar högsta loford. Mr Jullien har omöjligen kunnat välja en mera lämplig och kompetent chef.»

Lika förtjust yttrar sig Berlioz sjelf i ett bref om sitt första uppträdande inför den engelska publiken.

»Jag måste säga, att inaugurationen af vår stora opera varit en immens framgång. Hela engelska pressen förenar sig i att loforda oss . . . Vid mitt första framträdande gaf mig hela salongen ett ytterst hjärtligt emottagande. Först spelade vi Beethovens älskliga »Leonora»-uvertyr helt superbt . . . Jag skall under hela sex veckor låta inöfva mina symfonier . . . Jag väntar blott på partitur och orkesterstämmor till »Harold» . . .»

Sedan Berlioz himmel en tid hängt »full af fioler» börjar den vid inträdet af år 1848 att förmörkas. Julliens opålitlighet börjar visa sig och andra obehagligheter medverka att nedsätta lynnet hos vår stackars konstnär.

»Jag arbetar här som en häst i en trampkvarn hvarenda dag; hvarje dag repetitioner från kl. 1—4, och från 7 - 10 har jag att dirigera på teatern. Också börjar jag just nu att återhemta mig från en influensa; ansträngning och drag på teatern måtte ha gjort mig sjuk.

Ni har säkerligen hört talas om den stora förlägenhet hvari Jullien och vi alla befinna oss. Men jag ber er ej nämna det för någon, så att han icke förlorar sin kredit i Paris. Han har icke först vid Drurylaneteatern förlorat sin förmögenhet; han var nog redan på fallrepet innan han började här, men jag trodde att hans stora inkomster härstädes skulle hjelpa honom på fötter. Det är det gamla »lättsinnet», som han var känd för äfven af er; han har icke den aflägsnaste idé om hvad som är nödvändigt för en operascen . . . Icke ett enda partitur — utom Balfes opera — egde han, då han begynte; vi äro nu beroende af godmodigheten hos Lamleys agenter, som låna oss orkesterstämmorna till de operor som uppföras . . . För närvarande skördar Jullien en hop pengar genom sina promenadkonserter i provinserna, men vi här, trots det att vårt gage minskats med en tredjedel af det vi skulle bekomma, få ingen betalning . . . De förnämsta artisterna, dekorationsmålaren, koristerna, balettmästaren — alla äro i samma belägenhet som jag. Han försäkrar oss dock att vi ingenting skola förlora, och så går det vidare . . . Om icke Jullien vid sin återkomst betalar, så skall jag försöka att med Lamley* åstadkomma ett arrangement och gifva mina konserter i Her Majesty-teatern, der en plats blifvit ledig genom den stackars Mendelssohns död. Man vidtalar mig dag och natt att göra det. Några repetitioner på min »Harold», »Karneval i Rom» och två delar af »Faust» hafva på många öppnat ögon och öron, så att jag har allt skäl för mitt hopp att jag här skall kunna skaffa mig en position »

Situationen ville ej förbättra sig men Berlios hade återfått sitt glada lynne, såsom man finner af ett hans bref till Alexis Lwoff, kompositören till den ryska nationalhymnen.

»Om ni visste bara i hvilket näste jag nu råkat in; Gud vet hur det står till med denna olyckliga teater. Den kallar sig »Royal Academy af Music!» »Den stora engelska operan!» och under två månader, allt sedan den öppnades, har jag inte dirigerat något annat än Donizetti och Balfe! Vi hade en utmärkt orkester men direktören har tagit gräddan deraf med sig på resor i och för sina populära konserter, och jag måste nöja mig med hvad han ej behöfver. — Jag hör här omdömen om musik — som skulle komma edra fyra violinsträngar att springa af förargelse, jag måste här höra damer sjunga, hvarvid taglet på er violinstråke skulle vrida sig i knutar . . . Jag är engagerad för fyra konserter; den första skall ega rum d. 7 februari; men jag har ända till denna dag (29 jan. 1848) ej kunnat hålla en enda repetition. Herrarna komma och gå efter behag . . . Jag har hört den stackars Mendelssohns oratorium »Elias». Det är storartadt och praktfullt, obeskrifligt mäktigt i harmonien . . .»

Ganska karakteristisk är följande anekdot, som Berlioz berättar om Jullien. Man hade tänkt på att få fram Glucks »Iphigenie», och herr direktören ville veta Berlioz' tankar om roller, sceneri, kostymer etc. Då Jullien erfor att Pylades i 2:a akten hade att uppträda med hjälm på hufvudet, råkade han i förtjusning: »En hjälm!» utropade han. »Vi ä' räddade! jag skall genast låta hämta en förgyld sådan från Paris besatt med perlor och försedd med en buske af strutsfjädrar så långa som min arm. Jag garanterar nu för 40 föreställningar!»

Den 7 febr. 1848 egde slutligen den stora Berliozkonserten rum, hvars program innehöll utom ett sångnummer ur »Benvenuto Cellini» och en »romans», den härliga Karneval-uvertyren, »Harold»-symfonien, två delar af »Faust» och »Purgatorium» ur Requiem. Den då tongifvande musiktidningen »Musical world» är full af entusiasm; i en längre artikel blir Berlioz och hans verk upphöjda till skyarna. Äfven prisar man hans »gentlemanartade väsen», hur han förstår att behandla särskilda medlemmar af de medverkande; han skildras som en man »med hufvud och hjärta», som gifvit så många bevis på att han är »såväl en poet som en filosof». Hela kritiken innehåller emellertid icke ett enda ord till bedömande af hans verk. —

Men äfven Berlioz sjelf var belåten med sin konsert. Han skrifver till sin vän Aug. Morel (12 febr.): »Först nu har jag fått tid att skrifva dig till. Min konsert sistlidna måndag hade en lysande framgång; utförandet var en utveckling af lif, kraft och precision i fullt mått. Vi hade fem orkesterrepetitioner och 18 för kören. Min musik verkade på den engelska publiken som en lunta på krut — efter konserten blef jag framropad. Som vanligt begärdes »Marche Hongroise» och »sylfid-dansen» da capo. Allt hvad här fanns musikaliskt var vid detta tillfälle på teatern, och efter konserten kom flertalet af de mera framstående konstnärerna och gratulerade mig. De sade att de hade alls icke väntat något sådant; de fruktade att få höra något diaboliskt, obegripligt, omusikaliskt, njutningslöst . . . Jag vill nu arbeta på att bringa till stånd en andra konsert . . . Då Jullien ej vidare betalar sina musiker, kan jag ej våga utsätta mig för faran att de i sista ögonblicket lemna mig i sticket. I går afton efter »Figaro» började de att desertera. Hornblåsarne förklarade att de ej mera komma tillbaka. Och mitt honorar spatserar omkring i landsorten. — Himlen vete om jag någonsin kan »hugga» det!» (Forts.)

* En advokat i London (1812—1875) som med vexlande framgång sysselsatte sig med operaföretag.

Musikbref från Göteborg.

Orkesterföreningen började återigen sin regelbundna verksamhet den 3 Oktober, och är det meningen att liksom förra året gifva ordinarie konserter hvarje onsdag och söndag till den 1 Maj 1907. Orkesterns sammansättning är i det stora hela densamma som förra säsongen, och alla de goda solisterna från förra året äro engagerade äfven i år. Kapellmästarne Hammer och Morales kvarstå, och man har all anledning att motse en god musiksäsong. Uppställningen af programmen är densamma som förra säsongen med en symfoni hvarje onsdag och om söndagarne mera populär musik. Liksom förra vintern komma äfven i år fem stora abonnemangskonserter att gifvas. Den första af dessa har redan gått af stapeln den 25 Oktober med ingen mindre än Professor Henri Marteau som solist. Programmet utgjordes af Beethovens femte symfoni samt samme mästares violinkonsert. Såsom gäster vid de fyra återstående abonnemangskonserterna ha bebådats Arthur Nikisch, Eugen d'Albert, Ellen Gulbranson och den ryske tenorsångaren Felix Senius. Såsom solister vid ondagskonserterna under Oktober ha uppträdt fru Afzelius-Bohlin samt herr Wilhelm Stenhammar.

Filharmoniska Sällskapet har den 29 och 30 Oktober gifvit sina sedvanliga höstkonserter, hvarvid uppfördes det senast våren 1905 af samma sällskap framförda Brahms' Deutsches Requiem. Konserterna, som äfven denna gång stodo under herr Wilhelm Stenhammars ledning, gåfvos på ett i det hela mycket tillfredsställande sätt. Såväl kör och orkester som solister skötte sina uppgifter väl. Den ende, som ej fullt

tillfredsställde var herr C. A. Holmqvist, hvars utförande af baritonpartiet var alltför dilettantmässigt för att man med odeladt nöje skulle kunna lyssna därtill. Bristande lugn och värdighet samt en tämligen ofullkomlig sångkonst voro faktorer, som störande inverkade på helhetsintrycket. Fröken Ellen Beck, som skötte sopranpartiet dokumenterade sig åter som en sångerska af hög rang. Det klangsköna, stämningsmättade föredraget gjorde ett djupt intryck. Herr Stenhammars lugna och målmedvetna anförande, som framhäfde det härliga verkets rika skönheter, visade honom fullt vuxen det maktpåliggande värf han åtagit sig.

Af öfriga konserter under oktober må nämnas uppförandet af fröken *Elfrida Andrées* svenska messa N:o 1 för blandad kör, stråkorkester, harpa och orgel; den ägde rum i tyska kyrkan den 8 oktober, vidare sångerskan fröken *Karin Lindholms* konsert i Konserthuset den 19 Oktober med biträde af fröknarne Mathilda Bohle och Ingrid Josephsson, samt *Wilhelm Stenhammars* Beethovenafton den 20 Oktober i Konserthuset, hvarvid programmet upptog Sonaterna E dur op. 14 n:o 1, C moll op. 111 och Bagateller op. 126.

II—t.

Musikpressen.

På Abr. Lundquists förlag har i höst utgifvits:

för violin och piano:

Wohlfart, Karl: *Romance* op. 6. Tillegn. hr Axel Runnquist. Pr. kr. 1.25.

för en röst eller samfäld kör med piano:

Alfvén, Hugo: *Fosterlands-Psalm.* Ord af J. L. Runeberg. Tillegn. prof. Oscar Quensel. Pr. 75 öre.

för en röst med piano:

Wohlfart, Karl: *Fyra visor* af Gustaf Fröding. Op. 5. 1. Nyårslåt (c-fiss el. a), Titania (c-giss), Landsvägsmaja (d—g), Det var dans bort i vägen (c—f). Kr. 1.25.

för blandad kör:

Norén, Gustaf: *Sånger och folkvisor.* Kr. 2.

Karl Wohlfart framträder såsom en kompositör af mindre vanlig förmåga. Nyligen har han i en tysk musiktidning blifvit väl bedömd för sina »Minnen från Jämtland», karakteriserade såsom »små älskliga, ej alltför svåra stycken med förträfflig nationell och landskaplig kolorit.» Af mera betydenhet äro de här ofvan anmälda kompositionerna. Såväl violinromansen som sångerna genomandas af en friskhet och smak i uppfinningen, som ger dem stort värde, utmärkta som de äro af vacker och karakteristisk melodi samt intressant harmonik utan öfverlastning eller sökta dissonanseffekter, så vanliga i vår tid. Humorn i skaldens text är väl träffad, och Wohlfarts »Titania» står ej efter de förut bekanta tonsättningarna till denna dikt.

Alfvéns »Fosterlandspsalm» skulle kunna till sin anda och verkan jämföras med Sibelius' gripande »Athenarnes sång». Runebergska dikten är ej genomkomponerad, utan samma melodi upprepas, lika harmoniserad i sex versar. Det är en fosterländskt religiös hymn som sången utgör, ämnad, som titeln angifver, både för soloröst och kör. Den går, till röstomfånget ej högre än till tvåstrukna F.

Noréns körhäfte innehåller: 1 Blomman, 2 Irmelin rosen, 3 I skogen, 4 En blick på grafven, 5 Jo, jo! 6 Tre dufvor, 7 Källan, 8 Magdalena, 9 Dufvans sång på liljeqvist, 10 Folkvisa från Gottland, 11 Jungfrun i det gröna, 12 Dalvisa. Texten, utom i folkvisorna, äro af Malmström, Jakobsen, Th. Lindh, A. M. Lenngren, Toivo, A. M. Roos, och en af tonsättaren. De melodiska och väl harmoniserade sångerna, de flesta i folkvisans stil utom den allvarliga af Anna Maria Lenngren, lämpa sig väl för särdeles mindre körer och äro ej svåra att utföra.

Litteratur.

Finsk Musikrevy innehåller i N:o 20: Hornkapell eller stråkorkester. II Stråkorkester, af Otto Andersson — Toner som förklingat för 70 år sedan. Strödda anteckningar af E. W. med ledning af bref m. m. från 1830-talet. I —. »Martin Wegelius' minne» af O. A. — Konsertkritik — Notiser; i N:o 21: På Martin-dagen af K. Flodin — Martin Wegelius' betydelse som pedagog, af E. Furuhjelm. — Toner som förklingat. II — Från Stockholms musiklif I, af O. W. — Notiser.

I artikeln om Stockholms musiklif beröres i korthet den stora musikfesten och berömmes särskildt Alfvéns då gifna orkesterverk »En skärgårdssägen» och »Midsommarvaka». Vidare får Wilh. Stenhammar vackert erkännande för sitt »fina och måttfulla» spel som Beethoven-tolkare. Konsertföreningens senaste konsert får mycket beröm, synnerligen dess ledare hr Aulin. Deremot får publiken en afbasning för att den icke förstått och tyckt om R. Strauss' »Macbeth», »hvars tragik är rent öfverväldigande och der med en kraft och lidelse, som söka sin like, tonmassorna kasta sig om hvarandra i de mest djärfva dissonanser». Artikeln slutar sålunda: »Vi uppmana herr Tor Aulin att fortsätta på den inslagna vägen. Det är konstnärerna som skola uppfostra publiken — icke tvärtom!» — Hr O. W. fordrar sålunda (se hans nu anförda yttrande om »Macbeth») att publiken skall uppfostras icke för det sköna utan för det osköna. Publiken kan ju vara tacksam för att någon gång få göra bekantskap med nutidens musikaliska extravaganser och berömda komponister af »yttersta vänstern», men en publik med verkligt musikalisk smak är i sin goda rätt om den ogillar det osmakliga, Orkestervirtuositet och snille äro skiljda begrepp.

Vereinigte musikal. Wochenschriften innehåller i n:o 44: T. Sakolowski: Ignaz Brüll. Zu seinem 60 Geburtstag (7 nov.); R. v. Mojsisovics: Max Regers orgelwerke. III Die Choralvorspiele; n:o 45 fortsättning af sistn. artikel. Vidare innehålla häftena Berichte, Musikbriefe, Kritiken, Notizen etc.

Från scenen och konsertsalen.

Kgl. teatern.

Nov.	1	Leoncavallo: *Pajazzo*; Mascagni: *På Sicilien.* 200:de gång. (Santuzza, Lucia, Lola: fruar Lindberg. Claussen, frk. Lindegren; Torriddo, Alfio: hrr Schweback, Mandahl).
»	2	Boito: *Mefistofeles.*
»	3	Thomas: *Mignon.*
»	4	Tschaikowsky: *Eugen Onegin.*
»	5	Saint-Saëns: *Simson och Delila.*
»	7	R. Wagner: *Tannhäuser* 125:te gång. (Elisabeth, Venus: frkn. Walleni, Lindegren: en herdegosse: frk. Karlsohn; Tannhäuser, Wolfram, landtgrefven: hrr Menzinsky, Oscar, Sellergren).
»	8	Gounod: *Faust.*
»	9, 11, 14	J. Massenet: *Navarresiskan.* Lyrisk episod i 2 akter af J. Claretie och H. Cain. Öfvers. af E. Wallmark. (Anita: frk. Walleni; Araquil, Garrido, Remigio, Ramon, Bustamente, en soldat: hrr Menzinsky, Sellergren, Svedelius, Schweback, Oscar, Grafström); Mozart: *Bastien och Bastienne.* Komisk opera i 1 akt. Öfvers. af Em. Grandinson (Bastienne: frk. Hesse; Bastien, Colas: hrr Malm, Stiebel); *Balettdivertissement,* arrang. af Rob. Köller.
»	10	Auber: *Den svarta dominon* 100:de gång; (personal se föreg. nummer).
»	12	Auber: *Fra Diavolo.*
»	15	R. Wagner: *Valkyrian* (Brynhilde: frk. Edström).

Svenska teatern

Nov. 1—14 *Gurre.*

Musikal. akademién

Nov. 1, 3, 9	Konserter af Florizel von Reuter. Biträdande: pianisten A. Newstead.
» 8	Konsert af frk. Maud Keyser. Biträdande: dir. Patrik Wretblad.

Nov. 13 Musikföreningens 1:a abonnemangskonsert. Biträdande: fru Mally Högberg, hr Åke Wallgren; k. hofkapellet. Dirigent: prof. Fr. Neruda. Program. Joh. Brahms: 1 Variationer öfver ett tema af Haydn för orkester. op. 56, 2 Schicksalslied, op. 54, för kör och ork.; 3 Ein deutsches Requiem, op. 45, för soli, kör och orkester.

» 15 Visafton af fru Anna Norrie. Biträdande: dir. Björn Halldén.

— —

Till omvexling på repertoaren har operan bjudit på ett par gamla nyheter, Massenets »Navarresiskan» och Mozarts »Bastein och Bastienne», båda af ringa omfång och tydligen sammanförda med afseende på åstadkommande af kontrastverkan, den ena en hemsk dram — fastän kallad »lyrisk episod» — den andra en naiv herdeidyll från komponistens barndom. »Navarresiskan», med handling från Carlist-striderna i Spanien, skrefs 1894, fyra år efter framträdandet af Mascagnis »Cavalleria rusticana» och synes ämnad att öfverflytta »verist»-operan på fransk grund. »Navarresiskan» är likasom »Cavalleria» egentligen blott en akt, afdelad med ett intermezzo, påtagligen efter italienska mönstret. Massenets musik står dock betydligt efter Mascagnis i originalitet och välljud. Ehuru väl instrumenterad är musiken i Massenets opera rätt torftig, bäst är väl intermezzot och duetten mellan de älskande. En batalj med kanondunder, döda och sårade soldater är det hufvudsakliga intrycket jemte en tragisk kärlekshistoria. Fröken Walleni inlade mycket passion i spelet och sjöng med kraft sitt parti, som dock i höjden hade svårt att blifva fullt rent och välljudande. Hr Menzinsky utförde på svenska med godt uttal sin roll som soldaten Araquil, hennes älskare, och sjöng talangfullt som vanligt. Älskarens far, som genom sin hårdhet och girighet drifver Anita att för vinnande af hemgift mörda fiendernas anförare, utfördes af hr Svedelius, sergeanten Bustamente af hr Oscar. Hr Sellergren, generalen Garrido, är den ende af hufvudpersonerna som är kvar från fordom. En liten ljuspunkt i den dystra taflan skall väl vara Bustamentes visa med soldatkör, men musiken i denna är realistiskt kärf. Operan gafs första gången i maj 1895 med fröken Holmstrand som Anita, hr Ödmann som Araquil, öfriga hufvudpersoner voro hrr Hansen, Lundmark och C. Lejdström. Mozarts lilla opera, här först gifven i sept. 1893 tillsammans med premiären af »Pajazzo», upptogs två år förut i Tyskland vid högtidlighållandet af Mozarts hundraåriga dödsdag. Den fick nu ett förträffligt utförande, i första rummet af Bastiennes representant fröken Hesse, betagande i sång som spel. Den till slut gifna baletten bjöd på mycken omvexling af japanska och spanska danser, en skara småttingar i rococo-kostym etc. Valet af »Navarresiskan» skedde väl för att ge fröken Walleni en effektfull roll. Skulle man ej annars kunnat fått en behagligare förpjes, t. ex. Bizets »Djamileh». Repertoaren kunde för öfrigt behöfva uppfriskas med en och annan ny småpjes, t. ex. någon af d'Alberts, helst då denne tonsättare om några månader kommer att presentera sig hos oss. Såväl hans »Abreise» som Cornelius' »Barberaren i Bagdad» har varit ifråga att upptagas på vår opera.

Icke mindre än tre operajubileer har i denna månad inträffat. 200 gånger har nu »På Sicilien» här uppförts. Operan framträdde först på Kgl. teatern d. 11 nov. 1890. Santuzza, Lucia utfördes då af resp. frökn. Moritz och Wolf, Lola af fru Edling, Toriddo och Alfio af hrr Ödmann och Lundqvist. 125 gånger har »Tannhäuser» gått öfver vår operascen (först uppförd 1878), 100 gånger »Den svarta dominon» (premiären 1845) å de dagar ofvan synes. I »Valkyrians» titelroll har frök. Edström uppträdt för första gången. Efter förnyadt återgifvande deraf torde vi få tillfälle att yttra oss derom.

Drachmanns drama »Gurre» hvars premiär på Svenska teatern i författarens närvaro egde rum d. 22 okt. har af C. F. E. Hornemann, den danske, i somras aflidne komponisten, försetts med en särdeles värdefull musik af uvertyr, mellanspel och melodram samt en och annan mindre betydande solosång. Musiken är mycket karakteristisk och intressant instrumenterad. Främst bland musiknumren kan ställas det som tecknar Toves likfärd.

Florizel von Reuter, det Paganinispelande underbarnet för några år sedan, har icke legat af sig sedan sista besöket här. Tvärtom kunna vi konstatera hvad som framgick af hans biografi i förra numret att han nu, ännu så ung, är mästare i violinspelet. Så väl i tekniskt hänseende som till musikalisk uppfattning har hans utveckling fortgått. I förra numret nämnde vi programmet för hans första konsert och det tillämnade för den andra, hvilket dock ändrades, så att han på denna spelade jämte konsert af Vieuxtemps Bachs Chaconne, Romans af Sinding och Bazzinis» Rondo des lutins». Tredje konserten hade följande program: Mozart: konsert, Ess-dur, J. S. Bach: Sonat n:o 1 för violinsolo, Sinding: Ballad, Sarasate: Zigeunerweisen; dessa alla hans egna nummer, de extra oberäknade. I hr Arthur Newstead hade Reuter en god medhjelpare. Denne unge man visade sig både såsom ackompanjetör och solist vara en framstående pianist med utmärkt teknik, mjukt anslag och smak i föredraget, äfven der styrka kräfdes. Hans solonummer voro på första konserten: Bach-Tausigs Toccata och Fuga, Chopins G-moll-ballad, op 23, Eclogue och Rhapsodi n:o 6 af Liszt; på den andra: Schubert: Impromptu, B-moll, Chopin: Berceuse, Liszt: Rakoczy-Marsch; på den tredje: Brahms: Ballad op. 118 Scherzo op. 4 samt Staccato-Etude af Rubinstein. Konserterna gåfvos inför talrik publik, hvars lifliga bifall framkallade extranummer af såväl violinisten som pianisten.

Konserten af frök. Maud Keyser kan vi ej yttra oss om då tillfälle ej erbjöds att bevista densamma. För fyld salong gaf Musikföreningen sin första säsongkonsert, fortfarande under prof. Nerudas säkra ledning. Aftonen var egnad åt Brahms. Konserten inleddes med orkestervariationerna öfver ett tema af Haydn (»Chorale St. Antoni» ur ett divertimento för blåsinstrument) en förtjusande melodi, som med stort mästerskap af Brahms behandlats i flera variationer. Efter detta nummer följde hans vackra körverk »Schicksalslied», senast gifven här i början af 1898. Texten af Fr. Hölderlin med sin början »Ihr wandelt droben im Licht» ger en ljus och skön stämning åt tondiktens inledning. I senare delen vid orden »Doch uns ist gegeben auf keiner Stätte zu ruh'n» inträder en dyster musik med kraftfullt uttryck. Slutnumret »Ein deutsches Requiem» gafs här 1900 af Filharmoniska sällskapet. Brahms skref sjelf efter bibeln texten därtill på sitt modersmål (latinsk text annars vanlig i ett requiem) och komponerade det 1868 efter sin mo lers död. Att närmare redogöra för de olika 7 delarna sakna vi nu utrymme. De båda första afdelningarna särskildt bjuda på särdeles skön musik; den tredje är ett storslaget nummer med den berömda fugan öfver en orgelpunkt i 36 dubbelakter. Det hela får en ljus och stilla afslutning. Kören fylde sin uppgift berömvärdt och i fru Mally Högberg och hr Wallgren disponerade sällskapet de bästa solister.

Fru Norrie hade en trogen och tacksam publik på sin visafton, hvars program upptog äldre och yngre, utländska och svenska tonsättare, af de förra mer eller mindre kända namn såsom Miskow, Legay, Séverac, Ruch, Löti, danskarne Kjerulf, Rosenfeld, Bögh, af svenskar Peterson-Berger, Halldén och Engström.

Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten.

Kgl. teatern. Innan kort torde på operarepertoaren komma att återupptagas Stenhammars »Gillet på Solhaug», hvari fruar Claussen och Mally Högberg skola utföra de kvinliga hufvudrollerna, samt Peterson-Bergers »Ran».

Operasångaren John Forsell, som en tid vistats i Stugun i Jämtland, har nu hitkommit och inträdt i tjänstgöring vid Kgl. teatern, der han torde komma att ånyo uppträda i slutet af månaden.

Fru Anna Hellström gaf efter ankomsten till Amerika en konsert d. 28 okt. på Auditorium i Chicago med stor succès enligt tidningskritiken. Programmet upptog sånger af Backer-Grøndahl, Arlberg och Dannström samt »Castadiva»-arian ur »Norma» och scen ur »Regementets dotter». The swedish Singers union biträdde med framgång vid konserten.

Operakören ger för sin enskilda kassa konsert i Östermalms kyrka. Kören, utgörande 60 personer, har härvid fått medverkan af fru Lyckseth-Schjerven, hrr Malm och Vallgren samt organisten O. Olsson.

Östberg-Aulin-turnéen i norra Sverige har måst afbrytas på grund af att fru Östberg råkat ut för en förkylning, som hon anser sig fått å någon kyrkokonsert. Från Sundsvall återvände sålunda konsertgifvarne till Stockholm d. 15:de nov. En nyss förut gifven konsert i Östersund, besökt af 600 personer, gafs med rikligaste bifall.

Lunds studentsångförening firar d. 21 nov. 25-års-jubileum, hvarvid en deputation från allmänna sången i Uppsala kommer att närvara. Föreningen har till hedersledamot invalt kompositören A. Körling i Ystad.

Fru Julia Claussen ger d. 7 dec. en konsert i Vetenskapsakademien med biträde af hr Tor Aulin samt frökn. Märtha Olsson och Vivi Hjelm.

Borgarskolans serier. I K. F. U. M.-lokalen har Borgarskolans musikafton fortsatts såsom förut. D. 17 okt. gafs »Svensk afton», d. 14 nov. »Wennerbergafton». En sådan gafs sedan d. 15 i Folkets hus' konsertsalong (Folkkonsertförbundets serier).

Sven Scholander är för närvarande stadd på en konserttur i Norge.

Ranfts operettsällskap, som d. 15 d:s afslutade sin sejour i Göteborg, skall derefter gästa Örebro på en vecka tills repetitionerna på den nya teatern vid Vasagatan taga sin början.

Johannes Elmblad lär enligt »Die Signale» med spelåret 1906 — 1907 upphöra att vara öfverregissör vid Stadtteatern i Leipzig, der han skall efterträdas af öfverregissören Wilh. v. Wymetal vid Kölns Stadteater.

Nya Svenska operor. Af direktör Erik Åkerberg har komponerats en opera i 4 akter, hvartill texten skrifvits af Ernst Wallmark efter Carlo Gozzis pjes »Turandot, prinsessa af Kina», bekant genom Schillers bearbetning.

»Sigrid Storråda» heter, en operett med handling från Sveriges gamla historia, hvartill musik komponeras af en ung musiker med namnet Joël. Libretton lär vara författad af hrr John Wigforss och Lago Lengkvist.

Internationell musiktäflan. Musikkonservatoriet i Triest har utlyst en internationell täfl'an, till hvilken kompositioner, stråkkvartett eller damkör med stråkackompanjemang, skola vara inlämnade före den 30 april 1907. Närmare upplysningar kunna erhållas hos Musikaliska akademiens sekreterare.

Konserthus i Stockholm. Angående denna viktiga fråga har nyligen Dagens Nyheter tillfrågat flera framstående sakkunniga och intresserade personer härstädes och infört deras svar i tidningen. Så har konsertm. Tor Aulin, operachefen Ax Burén, öfverdirektör. John May m. fl. yttrat sig derom och visat nödvändigheten af detta behofs snara afhjelpande. I N:r 4 af denna årgång hade Sv. Musikt. en artikel derom, förordande ett sådant på Blasieholmen, der möjligen utrikesministerhotellets tomt kunde dertill erhållas. En insändare i Dag. Nyh., »Gammal musikvän», har sedan upptagit samma förslag.

Konsert af operakören. I samband med firandet af operakörens enskilda kassas trettioårsjubileum den 18 sistl. september hade Operans körpersonal velat anordna en konsert till fondens stärkande. Då emellertid höstarbetena vid Operan lade hinder i vägen för förverkligandet af denna plan, har tiden för konserten framskjutits till d. 20 november, då den eger rum i Östermalms kyrka under medverkan af några af de förnämsta af Operans solistpersonal.

Eugen d'Albert ger, som förut nämnts, konserter här under mars — 4, 6 och 8 — 1907 i Musikaliska akademien. Abonnemangsbiljetter à 5, 8, 10 och 12,50 kr. säljas i Elkan & Schildknechts musikhandel, Drottninggatan 28, samt i Allmänna tidningskontoret, Gustaf Adolfs torg. Biljetterna lära redan rönt stor efterfrågan.

Göteborg. På Stora teatern började Ranfts operettsällskap d. 1 September. Bland operetter som gifvits kunna nämnas »Trollslottet» af Millöcker, »Orfeus», »Surcouf», »Lille hertigen», »Tiggarstudenten», »Hertiginnan af Danzig» m. fl. För konserterna i oktober ha vår korrespondent redogjort i dagens nummer. Då det emellertid kan intressera att känna hvad orkesterföreningen i Göteborg kan prestera, må här redogöras för program å desamma under förra månaden. Så gafs å en symfonikonsert d. 17, hvarvid fru Afzelius-Bohlin biträdde: 1 Fr. Berwald: Symfoni sérieuse; 1 Bach-Abert: Preludium och fuga; J. S. Bach: Recitativ och aria ur Juloratoriet»; 4 Mozart: uvertyr till »Trollflöjten»; 5 Rossi: aria ur »Mitrane»; å en populär konsert, d. 21 okt. L. Norman: Festuvertyr; 2 Massenet: Scènes pittoresques, suite; 3 Reinecke: Förspel till 2:a akten ur »König Manfred»; 4 Dvorák: Terzetto, op. 74, för 2 violiner och altviol; 5 Rossini: uvertyr till »Wilhelm Tell»; å en dylik konsert, d. 28: 1 Goldmark: Uvertyr till »Sakuntala»; 2 Saint-Saëns: Tarantella för flöjt och klarinett med orkester; 3 Kajanus: Rhapsodi n:o 2, F dur; 4 A. Söderman: Uvertyr till »Orleanska jungfrun»; 5 Tschaikowsky: Capriccio italiano; 6 Bizet: Suite I ur »Carmen». Symfonikonserten d. 31 hade till program. 1 Beethoven: Uvertyr till »Fidelio»; 2 Beethoven: Pianokonsert, Ess dur (Hr W. Stenhammar); 3 J. Svendsen: Symfoni, D dur.

Vid fröken Karin Lindholms konsert utfördes för två pianon en Sonat af Mozart, D dur, och »Improvisata» öfver en fransk visa från 1700-talet af Reinecke (frk. Bohle och Josephson). Konsertgifvarinnan sjöng sånger af W. de Fesch, Durante, d'Albert, Dell'Aqua, Alfvén, Sjögren m. fl. D. 5 november gafs af hr Ruben Liljefors en kompositionskonsert med biträde af sångaren hr C. A. Holmqvist. Följande konsertgifvarens verk stodo på programmet: 1 Konsertuvertyr, C moll; 2 »Vi ses igen», sång till ord af Viktor Rydberg; 3 Intermezzo, A dur, för orkester; 4 Sånger med piano; 5 Symfoni, Ess dur.

I Trädgårdsföreningens konsertsalong har, med hr O. Morales som orkesterdirigent, konsenterats till slutet af september.

Från våra grannland.

Helsingfors. Okt. 13—nov. 8. Betrakta vi först teatrarnas föreställningar med musik under senare hälften af förra månaden, så har Finska teaterns program af sådana upptagit »Tuhkimo ja Kuninkaantytär» med musik af Selim Palmgren, »Tukkijoella», musik af Merikanto, och »Regina von Emmerits» med Aug. Södermans musik. Från den 14 okt. har på ryska Alexanders-teatern föreställningar gifvits af Gardamskis »ukränska teatersällskap», hvilket haft omväxlande repertoar af talpjeser och operetter, af hvilka, för kuriositetens skull må nämnas följande: »Marknaden i Soratschinos», operett i 4 akter med sång, körer och dansar; »Ack, Greisha, gå icke till soaréerna!» dramatisk operett i 5 akter af Staritsky; »Zigenerskan Asa», dramatisk operett (af dens.); »Saporoschka skatt», 3 akts-operett af Wartschenko; »Sånger i personerna», komisk opera i 3 akter af Kropivnitsky; »En majnatt», fantastisk operett med sång, körer och dansar. Folkteatern har jemte talpjeser gifvit »Geishan» samt i slutet af månaden haft gästspel af ofvannämnda ukrainska sällskapet, som

då utförde »Marusja Boguslawska», historisk dram i 5 akter, från invasionstatarernas tid, med sång och dans, musik af Staritzky.

På Svenska teatern, som förut endast haft dramatiskt program, egde d. 7 nov. en märklig premiär rum, då Hjalmar Procopés skådespel, »Belsazars gästabud» med musik af Jean Sibelius här först uppfördes och med afgjord succès. Skådespelet kom ut för ett par år sedan i bokform, och har då varit omnämndt i tidningarna, äfven de svenska. Sibelius' musik till stycket berömmes, derbland en ståtlig fantastisk marsch vid konung Belsazars intåg, en österländsk melodi för flöjt med sordinerade violininstrument, musiken vid gästabudet samt i lifvets och dödens dansar m. m. Författaren och kompositören blefvo lifligt hyllade efter pjesens slut. Den 14 oktober gaf fru Maikki Järnefelt sin 2:dra och sista konsert med biträde af sin man. Dagen derpå gaf Filharmoniska sällskapet sin första symfonikonsert med biträde af den berömde violinmästaren, prof. Leop. Auer från Petersburg. Programmet upptog: 1. Mendelssohn: Symfoni n:o 3; 2. Goldmark: Violinkonsert; 3. d'Albert: uvertyr till »Der Improvisatör». Sin andra symfonikonsert gaf sällskapet den 29 okt., under medverkan af violoncellisten fröken Elsa Ruegger, med följande program: 1. Glazounow: Symfoni i C-moll n:o 6; Lalo: violoncell-konsert; 3. Elgar: konsert-uvertyr »In the South». Den 2:dra folkkonserten gafs 22 okt. af sällskapet. Den. 24 och 26 gaf paret Ida och Karl Ekman konsert, af hvilken den sista var en Sibelius-afton. Den 19 okt. gafs konsert af en ung, inhemsk violinist, Sulu Hurstinen, elev af Novaček vid härvarande musikinstitut, och som sedan gjort utländska studier. Ehuru ännu ej fullfärdig, heter det, röjde han dock stor talang i utförandet af så svåra saker som Tschaikowskys D-dur-konsert, Adagio och Gavotte af Bach, Sarasates »Zigenerweisen» etc. De populära konserterna i societetshuset ha fortgått som vanligt, och vid en af dem biträdde fröken Ruegger som solist.

Kristiania. Okt. 13—nov. 6. Nationalteatern har under denna tid på spellistan endast haft en pjes med musik, nämligen »Gurre». Den 20 okt. gafs på teatern en symfoni-konsert med biträde af fru Ellen Gulbranson. Programmet upptog af Beethoven: Symfoni n:o 2, D-dur, Scherzo ur kvartett, C-moll, för stråkorkester samt sångerna »Der Wachtelschlag» och »Die Ehre Gottes»; slutligen af R. Wagner: Förspel till »Tristan och Isolde» samt Isoldens Liebestod (fru Gulbranson). Centralteatern har af musikpjeser några gånger gifvit Audrans »Dockan». Den 18 okt. gaf den utmärkte pianisten E. Dohnanyi en folkkonsert, den 24 och 27 sångerskan Jenny Guldahl konserter, biträdd af pianisten Lucy Guldahl. En annan sångerska, Adelaide Welhaven, konserterade i slutet af månaden. Den 20 okt. gaf hr Einar Malling konsert med egna kompositioner, biträdd af violinisten Ingebret Haaland. Programmet innehöll af dessa: »Billeder fra barnets verden», op. 5; konsertstycke för violin och piano; Idyl, Dans fantastique, Ballad.

Den 2 nov. gafs konsert af mme Charles Cahier, konsertsångerska från New-York, ackompanjerad af Adela Maddison från London, som äfven tyckes vara tonsättarinna. Konsertgifvarinnan sjöng sånger af Marcello, Paradisi, Pergolesi, Händel, Brahms, Tschaikowsky, A. Maddison etc. samt Fides aria »Ack, min son» ur »Profeten». Dagen derefter gaf Musikföreningen sin 2:a abonnemangskonsert med biträde af en violinist mr Aldo Antonietti, som i engelska tidningar berömmes såsom »en första rangens». Konsertprogrammet upptog: 1. J. Svendsen: Symfoni D-dur; 2. Saint-Saëns: violinkonsert; 3. Sibelius; »Valse triste» för orkester; 4. Beethoven: Romans, F-dur; Mozart: Rondo, C-dur, för violin och orkester; 5. Reidarson; »Haakon den godes död» för manskör, baryton och orkester (prisbelönt, manuskript) första uppförandet.

Köpenhamn. Okt. 12—nov. 4. Kgl. teatern har under denna tid af musikpjeser haft på spellistan »Simson och Delila», »Mignon» (med hr Herm. Bachmann som Lothario), »Lohengrin», »Elverhöj», »Herr Oluf han rider». »Don Juan», »Lifjägarne på Amager» och »Eventyr på fotresan». Kasino har hela tiden fortsatt med Lehars »Den glada änkan», På Fredriksbergsteatern har gifvits »Zigenarbaronen». Konserterna ha varit talrika. Den 20 okt. gafs en sådan af den betydande pianovirtuosen Leopold Godowsky En kvinlig pianist, Agnete Tobiesen, gaf förut en konsert med biträde af liten orkester under hr Ax. Gades ledning. Den här väl bekanta sångerskan frk Ellen Beck gaf den 24 en sångafton med orkester, biträdd af kapellm. Fr. Rung och fröken H. de Sérène. Två pianoaftnar ha gifvits af normannen Karl Nissen. Den 30 konserterade här den amerikanska sångerskan Charles Cahier med biträde af engelska pianisten Adela Maddison, och dagen därpå den utmärkta pianisten fru Laura Rappoldi-Kahrer, elev af Liszt och Wienkonservatoriet. Under tre pianoaftnar utför hon äldre och nyare pianokompositioner. Anna Gundzmann gaf d. 23 en visafton; pianisten Chr. Cristiansen äfvensom violinisten Paul Bache konserterade i slutet af oktober. Den 3 nov. gafs konsert af violoncellisten frk Agga Fritsche.

Från andra land.

Berlin. På Rousseau-ön i Berlins Thiergarten aftäcktes nyligen ett stort marmormonument öfver Albert Lortzing (1801—1851), kompositören till »Tsar och timmerman», »Vapensmeden» m. fl. operor. Monumentet framställer musikern i kroppsstorlek och nedanför, på sockeln, synes i relief några af de förnämsta hufvudpersonerna i hans verk.

Hvarjehanda.

Icke tvärtom. Furst Bismarck erhöll jämte de vanliga 100 vipäggen på sin födelsedag äfven en symfoni. Tillfrågad om hvilken af presenterna han tyckte bäst om, sade han. »Åh, jag är glad öfver bägge, men ännu mer öfver att icke föräringen bestod af ett vipägg och hundra symfonier.»

En ung virtuos, som i en familj vid spelandet af en Chopinvals begick åtskilliga fel, utropade förargad: »Ack! man skulle aldrig spela stycken som hela världen känner — hellre något som ingen har hört spelas!» — Värdinnan: »Ja, ni har alldeles rätt — spela i stället några af edra egna kompositioner!»

Prinsen och Rossini. Prins Poniatowski, en amatörkomponist på Rossinis tid hade ingen högre önskan än att få ett af sina verk uppfördt på Paris-operan. Han tiggde och bad derom samt kom äfven till Rossini med två små operor för att höra hvilken han tyckte vara bäst. Han spelade en för Rossini, som hörde på med tilltagande förfäran och slutligen yttrade: »Käre vän, sänd ni in den *andra* operan, ty den *måste* vara bättre än den här.»

Verdi och veristerna. Om Verdi berättas att han icke var synnerligen vänligt stämd mot de moderna italienska komponisterna. Mascagni lär ha mött honom på trappan till hotellet i Milano, der han bodde, vid tiden för uppförandet der af Mascagnis »Ratcliff». Med hatton i hand vände han sig till den gamle maestron och bad honom bevista premiären af hans opera. Men Verdi svarade kyligt: »Nej det kan jag inte göra, ty man skulle i morgon fråga mig om min mening, och jag skulle då icke veta hvad jag skulle svara.»

En lejonkula. Mr Gilbert, den kvicka författaren till »Mikado»-libretten och andra Sullivans operatexter, berättade att han på en resa satt i en kupé tillsammans med fyra prester. »Nå, hur var du då till mods?» frågade honom en god vän, hvarpå Gilbert genast svarade: »Som ett lejon i en Daniel-kula!»

På Wilh. Hansens förlag (Köpenhamn och Leipzig) har utkommit

för violin och piano

Tre smärre stycken

(För den studerande ungdomen), af

Ika Peyron.

N:o 1. **Tidsfördrif** kr. 1,25;
N:o 2. **Paraden** 1 kr.;
N:o 3. **Småprat** kr. 1,50.

För piano, 2 händer:

I det fria,

Suite af **Ika Peyron.** Innehåll:
N:o 1. **Stillhet,** — N:o 2. **Eko i bergen,** — N:o 3. **Dans i det fria,** — N:o 4. **Böljeslag,** — N:o 5. **Springlek.** Pris kr. 2,50.

Kurs i plastik samt undervisning i sång

efter den italienska sångmetoden i förening med **instuderande af roler,** med särskildt afseende fäst vid frasering och diktion, meddelas af

SIGNE HEBBE,
Linnégatan 78, Stockholm.

Å Svensk Musiktidnings Expedition, Kammakaregatan 6, samt i bok- och musikhandeln finnes till salu

MELODISKA MINNESBLAD

4 Pianostycken — *Barcarole, Mazurka, Canzonetta, Nenia* — af Frans J. Huss. Pris 1 kr.

J. G. Malmsjö
PIANINON
FLYGLAR
Göteborg.

PIANOLEKTIONER

efter bästa metod, ledande till god teknisk och verkligt musikalisk utbildning, meddelas af undertecknad till moderat pris. Anmälan kan äfven ske skriftligen. Mottagning kl. 9—10 f. m. och 3—4 e. m. Tel. Brunkeberg 14 97.

Kammakaregatan 6, 1 tr öfv. gården.
Frans J. Huss.

OBS. Äldre årgångar

af denna tidning, med eller utan musikbilaga, erhållas till nedsatt pris endast kontant å expeditionen.

Pianomagasin.

Svenska Pianinos: Största lager från J. G. Malmsjö, Kongl. Hofleverantör, S. Andersson, Bergqvist & Nilsson, I. P. Löfberg & C:o, Stavenow & C:o m. fl.

Utländska Pianinos: från G. Schwechten, Steinweg Nachf. och Uebel & Lechleiter.

Flyglar: från J. G. Malmsjö, Steinweg Nachf. m. fl — **Orglar:** från Mason & Hamlins verldsberömda firma.

Begagnade instrument tagas i utbyte.

Gust. Petterson & C:o,
13 Malmskilnadsgatan 13, Stockholm.

Svensk Musiktidning.

Nordiskt Musikblad. — **26:te** årgången. — *För hvarje musikaliskt hem, utgifves 1906 efter samma plan som förut, innehållande* ***populär läsning i Musikaliska ämnen, porträtter*** *med* ***biografier*** *etc. Tidningen utkommer två gånger i månaden (utom juli—aug.). Pris* ***5 kronor*** *pr år, lösnummer 25 öre. Prenumeration sker här å* ***Expeditionen, Kammakaregatan 6, 1 tr. öfv. gården,*** *i* ***bok- och musikhandeln,*** *å posten och tidningskontor.* ***I landsorten bäst å posten.***

Obs.! *Nyttan af en musiktidning för musikbildningen i hemmet torde ej kunna bestridas. Framför dagliga tidningar eger en sådan fördelen att den förvaras och bildar, så att säga, en musikhistorisk uppslagsbok. Rätta platsen för utgifvandet af en musiktidning är hufvudstaden, där musiklifvet är högst och rikast utveckladt. Svensk Musiktidning meddelar ock en kontinuerlig redogörelse för musiklifvet i vår hufvudstad, i landsorten samt i Norges, Finlands och Danmarks hufvudstäder etc., biografier med fina porträtt, instruktiva artiklar, följetonger m. m.*

OBS. Porträtt med biografier i ***N:o 1: Oskar Bolander, A. M. Myrberg, Signe Rappe; — N:o 2: W. A. Mozart, Sigrid Vesterlind, Edouard Risler. — N:o 3: Anna Ulmgren, Marguerite Caponsacchi, Mischa Elman; — N:o 4: Magna Lykseth-Schjerven; — N.o 5: Fridolf Book; — N:o 6: Mally Högberg; — N:o 7: Heinr. Grünfeld, Johanne Stockmarr; — N:o 8: G. Verdi, hans musikerhem och hans sista hvilorum; — N:o 9: Otto Briesemeister; — N:o 10: Eric Åkerberg, Armas Järnefelt, Geraldine Farrar; — N:o 11: Conr. Nordquist, Andr. Hallén, Rich. Henneberg, Tor Aulin, Karl Valentin, Vilh. Stenhammar, Hugo Alfvén; — N:o 12: Rob. Schumann; — N.o 13: Maria Ekeblad. — N:o 14: Elsa Ruegger, J. Nordahl Brun. — N:r 15: Andreas Randel, Märta Petrini. — N:o 16: Florizel v. Reuter.***

Sällskapet för svenska kvartettsångens befrämjande

inbjuder härmed Svenska tonsättare till täflan om pris för flerstämmiga kompositioner för mansröster.

Kompositionerna skola vara skrifna till svensk text efter fritt val och utan accompagnement, förbehållande sig sällskapet ägande- och förlagsrätt till de arbeten, som blifva prisbelönade. Vid bedömandet af de insända kompositionerna tages hänsyn till sångbar melodi och lättflytande stämföring samt kompositionernas lämplighet för vanligt röstomfång.

Täflingsprisen äro tre, nämligen:
1 Första pris à 1,000 kronor,
1 Andra pris à 500 kronor samt
1 Tredje pris à 200 kronor
och äger Styrelsen, på prisnämndens förslag, rätt att, om första eller andra prisen ej komma till utdelning, utdela flera tredje pris.

Icke prisbelönad men lämplig komposition, kan efter öfverenskommelse inköpas till kvartettsamlingen.

Såsom prisdomare fungera, enligt benäget åtagande, Herrar Förste Hofkapellmästaren Conrad Nordqvist, Kompositören Hugo Alfvén och statskommissarien Per Södermark.

Kompositionerna skola före den 1 December innevarande år insändas till Carl Johnns Musikhandel, Järntorget N:r 78, Stockholm 2; och skola kompositionerna vara försedda med tydligt skrifvet motto, däraf afskrift skall finnas å ett medföljande förseglad kuvert, innehållande kompositörens namn och fullständiga adress.

Rätt förbehålles att vid tillämnadt inköp bryta den till kompositionen hörande namnsedeln.

Stockholm i Maj 1906.
(S. T. A. 177 016) **Styrelsen.**

INNEHÅLL:

Carl Lejdström (med porträtt). — Jan Kubelik (med porträtt). — Berlioz i England. — Musikbref från Göteborg af H—t. — Musikpressen. — Litteratur. — Från scenen och konsertsalen. — Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten, våra grannland samt andra land. — Hvarjehanda. — Annonser.

Gustafson & Påhlsons Boktryckeri, Stockholm 1906.